

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archielesane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45
Epistolele nefrancate se refuză — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr., rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Sibiu, 25 Iunie, 1893.

Timpurile sunt agitate; încordările între magiari și naționalități și în special între români, cari mai cu tărie își apără drepturile, ce le compet și au dat exemplu de imitat și celorlalte popore din patrie, încordările, dicem au ajuns departe. Ambele popore sunt iritate unul contra celuilalt ambele se uită cu mânie și cordis unu la altul și vestea acestei stări, negreșit condamnabile, a trecut de mult hotarele patriei noastre, a străbătut în România unde a iritat mult spiritele, a străbătut în țările Europei, unde omenii încep a fi atenți pe di ce merge la cele ce ved și aud că se petrec la noi.

Și cine poartă vina la aceste agitații? Magarii dic, că românii; românii din contră susțin, că magarii sunt de vină la acesta prin procedura lor volnică față de noi. Acum lupta se continuă mai departe și viitorul, pôte apropiat, pôte mai depărtat, va arăta, că cine e de vină la toate acestea, pe partea cui este dreptatea și prin urmare care va fi învins și rușinat în fața Europei. Noi nu voim aci să ne pronunțăm, căci pôte acesta să fie prea de timpuriu. ér de altă parte să pôte să ni se dică, că suntem preocupați de cauză. Vom face însă o scurtă reprieve asupra unor împregiurări și fapte cunoscute deja, din cari se pôte vedea starea prezentă a cestiunii, să-i dicem: româno-magiară.

Este știut, că magarii, ajunși de câte-va decenii la putere, și-au format un ideal: contopirea tuturor naționalităților din Ungaria în națiunea magiară și astfel crearea unui stat național magiar. Acest ideal la început îl negau magarii, mai apoi îl ascundeau, dicend, că ei voesc numai a și conserva pe connaționalii lor și cel mult a „remagiarisa pe magarii românisați”, în urmă însă au eșit clar la ivelă aceste tendințe, mai precis în broșura lui

Kosztenszky, fiind aprobate cele cuprinse în ea de însuși ministrul. Așa dar au mers până acolo, de au declarat pe față stîrpirea naționalităților în privința națională, ér mai dîlele tre-cute o revistă din Budapesta „Élet” provacă pe magiari a se folosi de putere contra nemagiarilor „căci, după cum dice ea, în lupta pentru existență a poporelor în cele din urmă nu hotăresce dreptul, ci puterea”. Și cum au ajuns magarii aici? Ei au cugetat la început, că în două-trei decenii toate poporele nemagiare vor fi magiarisate și au început sistematic a propaga magiarisarea. Românii, vedend-se amenințați, s’au opus, ér magarii din ce aflau rezistență mai mare, din aceea își sfortau puterile, ca să isbutescă cu idealul lor. Astfel au ajuns ei acum la culmea nervosității, căci în loc de a vedea, cum cugetau acum 20, 30 ani, totă suflarea magiarisată, ved pretutindinea desteptat simțul național și naționalitățile în opoziție strâșnică față cu tendințele de magiarisare. Eșii din răbdare ei strigă — la putere, „căci noi suntem mai tari, ér dreptul la o parte „dice numita revistă.

Cu acesta tendință și cuprinși de dorul, ca idealul lor să se realizeze cât mai curând, magarii în cei 30 de ani din urmă au adus mai multe legi favovabile magiarisării, au început persecuții în contra a tot ce nu e magiar, scoli, instituții etc. și ne-au făcut multă stricăciune, oprindu-ne în gresul nostru.

În acesta febrilă lucrare a lor, nu s’a cugetat la aceea, că magiarisarea nu va succede și nu s’au cugetat, că faptele lor volnice și nesocotite față de naționalități vor ajunge la cunoscința lumii largi, la întregă Europa. Acesta s’a întâmplat și îi genéză mult pe magiari; acesta se simte din tonul diarelor magiare.

Cu toate acestea însă ei merg mai departe pe calea apucată, învârgată cu tot felul de persecuții față de noi, procese de presă și alte acte volnice

fără ca să-și puie baremi odată întrebarea, că ore nu este primejdiosă acesta cale? Căci adeseori căi și idei greșite au dus popore la peire sau le-au redus la o stare de tot neînsămănată. Repetăm, că viitorul, fie apropiat, fie mai depărtat, va arăta care dintre cele două popore umblă pe căi greșite, va arăta, că ore în secolul nostru luminat și pătuns de idei de libertate, bine sau rău fac magarii cu forțarea magiarisării!

Conferința națională.

Conferența națională, convocată pe 9 Iuliu a. c. precum scim, a fost oprită prin un ordin din 2 Iuliu a. c. al primariului orașului Sibiu. Lumea a creșut și diarele au și dat expresiune acestei credințe, că ordinul a emanat dela ministrul de interne, pentru ce foile guvernamentale s’au grăbit a lăuda pe ministrul, scriind, „că acesta dispozițiune merită recunoștință necondiționată”. Vine acum semi oficiala „Bud. Korr.” și ne spune următoarele:

„Sciile diarelor privitoare la adunarea poporală română (corect: conferența delegaților alegătorilor români) după informațiunile noastre, sunt greșite. Anume comitele suprem din Sibiu a făcut întrebare la ministrul de interne în cestiunea concederii sau opririi adunării poporale (!) române, respective a cerut îndrumări. Fiind-că în contra ordinei de di a adunării, prezentate oficios tot atunci, nu s’a ivit un astfel de motiv, care să pôtă îndreptăți oprirea adunării, ministrul de interne, după cum suntem informați din parte competentă, prin ordinul său deja din 1 Iuliu, a îndrumat pe autoritatea competentă pe calea oficiului comitelui suprem a comitatului Sibiu, că înținerea adunării este de conces”.

„Bud. Korr.” spune apoi mai departe că ministrul a dat îndrumare, ca un oficial al autorității să fie de față la adunare, ca să nu se facă abatere dela ordinea de di sau demonstrații contra statului și că la adu-

nare să nu se permită a lua parte cetățeni streini, nici chiar ca ascultători etc.

Ordinul ministerial, după „Bud. Korr.” dat în 1 Iuliu nu vorbesce nimic despre oprire și concede ținerea conferenței, ér ordinul primariului din 2 Iuliu opresce conferența! În acesta procedere, la aparență ciudată, numai două alternative pot fi: sau a oprit ținerea conferenței primariul Sibiului din îndemnul seu propriu, sau oprirea a emanat dela ministrul.

Prima alternativă nu e probabilă din mai multe motive, pe cari nu le amintim aci, ci rămâne a doua, precum am amintit acesta în numărul ultim al foicei noastre. Se vede însă, că ministrul a lucrat prea pripit, fără tact și acum vrea să și coregă greșala, ceea-ce pôte, să o facă încât pentru retragerea opririi, agitația spiritelor însă în loc să se domolească, mai mult cresce prin astfel de măsuri necualificabile.

* * *

În urma ordinului de oprire a primariului din Sibiu, ținerea conferenței s’a amânat până la alt termen, ce se va ficsa ulterior, ér contra opririi s’a făcut la vice-comitele din Sibiu, următorul recurs:

D-Sale Domnului Ludovic Reissenberger, vice-comite al comitatului Sibiu în Loc.

Domnule vicecomite!

În numele comitetului de 25 ales de conferența partidului național român, ținută aici la 20 și 21 Ianuarie anul trecut, am convocat împreună cu domni secretari ai comitetului pe membrii conferenței pentru ziua de 9 Iuliu a. c. la Sibiu.

Anunțând conform legii convocarea acestei adunări publice domnului primar al orașului Sibiu, la cererea d-sale i-am așternut încă în 24 Iunie a. c. și o ordine de di a adunării.

Eri, în 3 Iuliu, am primit sub n-rul 49/1893 dela domnul primar o hârtie, prin care aduce la cunoscința comitetului, că din

FOIȚA.

Cura de apă.

Ce dice preotul Kneipp despre cura de apă?

Introducere la cartea „Cura de apă” de Kneipp. (Urmare).

Numai acela scie să aprețieze miseria și neajunsurile altuia, care și el a fost în miserie și neajunsuri.

Nu toți bolnavii sunt de fel nenorociți. Sunt bolnavi, cari au mijloce de a sta câtva timp sub tratament. Pe astfel de bolnavi îi refuzam dela început. Eu îmi întorceam privirea mai ales spre bolnavii sêraci, la cari medicii renunțaseră și nu puteau să-și procureze doctorii și mijloce de vindecare. Ast fel de omeni sunt o mulțime, care ađi mă iubesc; fiind-că pe sêraci de soiul acesta eu nu i-am refuzat nici odată. Ar fi fost lucru fără suflet să refuz acestor nenorociți isvôrele de scăpare, ce mi-au adus și mie tămduire și mântuire.

Mulțimea suferinșilor și variabilitatea bôlelor m’au îndemnat să îmbogățesc pro-

cedura cu apă și să perfecționez metodel de hidroterapie.

Sunt recunoscător din suflet cărțiclei, ce m’a introdus în această cură. Dar îndată am observat, că unele aplicațiuni sunt prea ridige, prea severe pentru firea omenescă. Cura de apă era considerată pe atunci ca o cură prôstă, un fel de șarlatanism, și sunt mulți, cari și ađi sunt de această opinie. Și eu admit, că unele aplicațiuni și întrebuițări din cura de apă primitivă, se potriviau câte-odată mai bine pentru un cal decât pentru un om cu musculatura slabă și cu nervii fini.

În biografia vestitului părinte jesuit Ravignau, se găsește pasagiul următoriu: „Bôla lui o bôla de gât, se agravă și mai tare prin încordare (părintele era un predicator vestit, care cu zel apostolic, propoveduia învêțătura lui Christos prin Paris, Londra și multe alte orașe), și deveni cronică. Gâtul lui deveni o rană și glasul lui se stinse. El petrecu doi ani întregi (1846—1848) în neacțiune și suferință. Tôte tratamentele, schimbarea aerului în sud, remaseră toate fără rezultat. În luna lui Iunie, anul 1848, părintele Ravignau se duse să locuiescă la doctorul K. R. în vila lui din valea B. Într-o dimineță când toți căsenii se pregăteau

să ia dejunul dimpreună, doctorul anunță celor de față, că părintele se simțea rău și n’o să vie la masă. Apoi doctorul se retrase, se duse la bolnav și-i dîse:

— Scôlă-te și me urmeză!

— Dar unde vrei să me duci? întrebă părintele.

— Vreau să te arunc în apă.

— Să me arunci în apă? dîse Ravignau, cu frigurile acestea, cu tusa mea? Dar de, ce să me fac, sunt în mâinile d-tale, dispui de mine.

„Era cestia de o baie, dîsă baie de năvală, un remediu fôrte energic, după cum spune biograful. Resultatul fû admirabil. Sêra doctorul aduse pe bolnav la masă și își po-vesti el însuși, reînsănătoșat, tămduirea sa”.

Asta însă e o cură prea energică, care deși are rezultate fôrte bune câte odată, totuși nu e de recomandat.

Aci trebuie să amintesc, că eu nu aprob toate aplicațiunile obicinuite la instituttele nostre de hidroterapie, ba le reprobez câte odată. Mie mi se par prea tari, și câte odată prea unilaterale. Se ia prea mult după capod și se dă puțină importanță bolnavului, dacă e mai slab ori mai tare, dacă bôla e mai veche ori nouă, dacă a făcut devastații

mai mari ori mai mici. Și chiar aci în variabilitatea întrebuițării acestor aplicațiuni se probéză meșterul. Au venit la mine bolnavi din diferite instituttele de hidroterapie, cari s’au plâns dicend: „Nu mai era de suportat, am fost maltratată în totă puterea cuvântului”.

Așa ceva nu trebuie să se întemple.

Odată mi s’a prezentat un om sănștos, care spuse că s’a îmbolnăvit spalându-se dimineța.

— Cum ai procedat? îl întrebai eu.

— Am ținut capul în fie-care dimineță câte un sfert de cês sub burlanul dela puț, din care eșia apa rece ca sloiul.

Așa nu era mirare că s’a îmbolnăvit. Noi ridem și ne batem joc de o astfel de procedură prôstă și irațională. Și totuși câți sunt aceia, cari au comis astfel de nesocotință și în chipul acesta a inspirat pacientului grôză de apă. Ași puté să probez acesta cu exemple nenumărate.

Eu previn pe ori și care de a nu întrebuița nici odată apa prea tare ori prea des. La cas contrar, elementul vindecător face stricăciune și încrederea pacientului trece

Trei-deci de ani am sondat mereu și fie-care aplicațiune am încercat-o cu mine

partea autorității nu se poate permite ținerea adunării.

În contra acestei hotărâri a primăriei am onoare a așterne în numele comitetului convocător d-voastră, dle vicecomite, recurs și a-l motiva precum urmază:

Dreptul de întrunire al alegătorilor este garantat prin legea electorală (articolul de lege, XXIII 1874) § 104 normeză apriat acest drept și nicăiri, nici în această lege, nici în alta, nu se dă autorității publice puterea de a opri de mai înainte întrunirea. Domnul primar al orașului Sibiu nici nu se provacă în hârtia, sa prin care se oprește ținerea adunării la vre-o dispoziție a legii. Prin urmare chiar și numai din acest punct de vedere privită, oprirea trebuie considerată ca o măsură ilegală.

Dar mai esaminând și motivele, învoicate în hârtia citată a primăriei pentru oprire, se dovedește până la evidență, că nu există nici un fel de rațiune pentru-ca adunarea să fie oprită.

Adunarea convocată de noi la Sibiu pentru ziua de 9 Iuliu n. a. c. nu este o adunare „poporală” precum este ea calificată în hârtia primăriei, ci este o adunare electorală și în deosebi compusă numai din delegații alegătorilor români din diferitele cercuri electorale din întreaga țară. Ea are deci un număr limitat de membri și nu poate fi privită drept o adunare, în care ori și cine are cuvânt și loc. De altcum asemenea adunări s'au mai ținut de repezite-ori și chiar aici în Sibiu. Cea din urmă adunare de acest soi s'a ținut la 20 și 21 Ianuarie 1892. Autoritatea publică nu numai n'a oprit ținerea ei, ci a participat prin un reprezentant al ei, care a asistat la toate hotărârile luate publice. Tocmai pentru ducerea în îndeplinire a acestor hotărâri s'a ales un comitet de 25 membri. Acum, după un an și jumătate dela acea dată, când vine comitetul ales și convoca acea adunare, ca să-și dea seamă despre activitatea sa, pășese autoritatea publică la mijloc și oprește chiar în contra legii ținerea adunării!

Unde este rațiunea acestei măsuri? În motivarea opririi se dă, că enunțările publice de până aici dau loc la presupunerea, că comitetul urmărit judecătoresc din cauza memorandumului către Majestatea Sa, ar intenționa provocarea votului de aprobare a „unei mari mulțimi de cetățeni de origine română” și a-și scădea astfel răspunderea. Această „presupunere” este cu atât mai neîntemeiată, cu cât este în deosebi cunoscut, că tocmai conferința din 20 și 21 Ianuarie a tr. a luat hotărârea unanimă, că memorandumul nu numai să se așternă Majestății Sale, ci să se și tipărească și să se distribuie în țară și străinătate. Prin urmare numai e nici o nevoie, ca această hotărâre să se mai iee încă odată, er' de „marea mulțime” a poporului român nu mai poate fi vorba, după ce unanimitatea delegaților este identică cu totalitatea poporului. Tote deducțiunile ce s'ar pute trage deci din pre-

insu-mi. E de trei ori, o mărturisesc sincer m'am vădit nevoit să schimb sistemul meu, să slăbesc trudele, să descind dela prea marea vigilitate la blândete și domolire, din ce în ce mai mult.

După convingerea mea de azi, statorită mai mult de 17 ani și confirmată prin vindecări numeroase, acela are la întrebuirea apei rezultatele mai sigure, care întrebuirează apa în chipul cel mai ușor, mai simplu și nevinovat.

Partea întâia a acestei cărți tratează despre felul, cum fac eu uz de apă, întrebuirend-o ca remediu. Partea a treia tratează despre deosebitele bôle.

În partea a doua am constituit un fel de spițerie de casă pentru omeni dela țară.

Fie-cărui strein ce-mi cere ajutor, eu îi fac câte-va întrebări pentru a nu procedea cu pripelă și spre stricăciune.

Cărticica această încă o să dea răspuns la întrebările următoare:

1. Ce este bôla și din ce izvor comun derivă toate bôlele:

Corpul omenesc este formațiunea cea mai miraculoasă din toate creațiunile lui Dumnezeu; fie-care pârțică se potrivește cu altă pârțică, fie-care membru contribuie la unitatea armonică și miraculoasă a întregului.

supunerea acésta și s'au înșirat în testul hârtiei primariului sunt lipsite de ori ce temei.

După cele espuse până aci n'am trebuință — așa cred — să insist în deosebi asupra motivului, adus și el pentru sprigirea ordinului de oprire, că după sciri diaristice vor lua parte la această adunare și cetățeni ai regatului României. Este de sine înțeles, că nime alt-cineva decât delegații alegătorilor — care toți sunt supuși ungari — pot să facă parte din adunare. Comitetul nici n'a convocat pe alt-cineva la adunare, decât pe acești delegați, și puțința este cu totul esclusă ca și alții nechiamați, ori-cine ar fi ei să ia parte la adunare.

Vă rog, domnule vicecomite, să luați în considerare aceste espuneri și să binevoiți a dispune, ca să se revoce ordinul de oprire.

Sibiu, 4 Iuliu, 1893.

Cu totă stima

Dr. I. Rațiu,
president.

Revista politică.

După cum anunță scirile din Budapesta pertractările în consiliul de miniștri pentru pregătirea bugetului pe anul 1894 se vor începe pe la mijlocul acestei luni. Cu toate, că basa noului proiect de buget va fi bugetul de pe anul 1893 și se va căuta tot posibilul să rămână între limitele lui, parte în urma diferitelor dispozițiuni nouă și speciale, parte prin introducerea unor reforme nouă administrative și economice se poate constata de pe acum, că va fi o urcare la erogațiuni de mai multe milioane și dacă se va lua în considerare și regularea riurilor, atunci, erogațiunile vor fi și mai tare sporite. De sine se înțelege apoi, că urcarea cheltuelilor, ce vin pe Ungaria în afacerile comune ale monarhiei, vor spori și mai mult erogațiunile, astfelu în cât stăm erăși la pragul unui deficit însemnat și bugetul ecuilibrat al ministrului de finanță Wekerle se clatină la cea mai mică adiere.

Scaunul arhiepiscopesc din Agram a devenit de mult vacant. Causa neîntregirii lui în un timp așa de lung este a se reduce la alegerea persónelor; capitolul voiesce o persónă, guvernul alta, papa alta și pe lângă acestea au mai fost și alte persóne, cari sprigine de bărbați cu influență, revnéu a ședea pe scaunul arhiepiscopesc din Agram. Pentru alegerea persónelor s'a tămandat așa de lung ocuparea scaunului.

Scirile din Agram anunță, că capitolul din Agram s'atut de atâta vacanță a asternut două memorande, unul către maj. Sa monarhul, er altul către papa. La memorandumul către papa i-s'a

Mai miraculoasă este însă colaborarea organelor și acțiunea lor dinăuntru. Nici chiar medicul și experimentatorul cel mai incredul, care, „cu lancetta și cuțitul încă n'a dat în suflet”, nu poate să nu admire perfecțiunea incomparabilă a făpturei omenesci. Întreg esternul și internul omului intonează același cântec: „Tote din mine și de pe mine slăvesc numele Domnului”. Această ordine, această armonie, ce se chiamă sănătate, se suprimă prin intervenirea unor tulburări, ce le numim bôla. Bôlele sunt pânea de toate di- lele, ce biata omenire are să mestece mereu preste voia sa.

Tote bôlele de ori-ce numire ar fi își au rădăcina, isvorul, sâmênța în sânge, ori mai bine dis în tulburările sângelui când acesta e împedecat în circulația sa, ori e neregulat în compoziția sa, ori e stricat prin intervenirea unor substanțe streine. Trenuri aquatice bine ordinate străbat ca o rețea întregul corp, adapă și nutrește fie-care pârțică cu suc roșu vital. Măsura, cumpătul e lege; tot ce e prea mult ori prea puțin, alterează circulația sângelui, tulbură armonia și concordia și în loc de sănătate aduce bôla.

(Va urma.)

respons din vatican, că soluțiunea acestei cestiuni întâmpină mari și multe greutăți; se sperază însă, că prin o conțelegere se va ajunge totuși la rezultat. Memorandumul trimis Maj. Sale s'a retrimis de către cabinetul de cancelarie fără de nici o observare.

Cu mare și motivată încordare a așteptat lumea deschiderea parlamentului german. Împăratul a sosit spre acest scop în Berlin și drumul dela Postdam până la Berlin la făcut călărind. Deschiderea a fost 4 Iuliu, după săvârșirea serviciului divin la 1 oră p. m. Sala cea albă a parlamentului a fost plină de lume, reprezentări puterilor streine n'au lipsit. În mesagiul de tron împăratul și-a ținut mai întâiu de datorință a saluta pe membrii parlamentului întruniți. A accentuat, că neprimindu-se proiectul de lege militar și convingându-se consiliul federal, că în raport cu dezvoltarea puterii armate a altor state Germania nu poate rămânea îndărât a fost necesitat să disolve fostul parlament. De alt felu asigură, că dela disolvarea parlamentului până acuma situațiunea europeană nu s'a schimbat, relațiunile împăratului cu celelalte state sunt, spre mare mulțămire a sa, pretinse.

Raportul puterii organizațiunei militare față cu celelalte state europene însă trebuie să o constate, apare cu mult mai nefavorabil ca în anii trecuți, dezvoltarea puterii armatei o reclamă imperios atât pozițiunea geografică a Germaniei, cât și progresele statelor streine. Pentru a ține rost cu acestea și a ne putea implini datorința, se va prezenta un nou proiect militar referitoriu la sporirea puterii armate și care va trebui cu iuțelă desbătut și primit, pentru-că numai putându-se Germania basa pe puterea ei internă, pe forțele militare, va fi în stare a se apăra contra tuturor eventualităților și va pute cumpăni în menținerea binefăcătoare a păcii europene. Împăratul a anunțat apoi, că în sesiunea viitoare se vor prezenta o mulțime de alte proiecte de legi, cari vor da parlamentului de lucru. Vorbele de încheiere ale monarhului sunt: Dumnezeu să vă dea binecuvântare, ca să puteți aduce la îndeplinire o operă onorabilă pentru binele patriei.

Resultatul final al alegerilor germane după „Monitorul imperiului” este: 74 conservatori; 24 partidul imperiului; 50 naționali liberali; 12 uniunea liberală; 24 liberali democrați; 11 democrați din Germania de sud; 96 centru; 7 guelfi; 44 socialisti; 19 polonezi; 16 antisemiți; 9 fără partid 1 danes; 7 alsacieni, adversari ai proiectului militar, și 3 alsacieni favorabili proiectului. Au câștigat: conservatori 6 mandate; partidul imperiului 6; naționali liberali 8; democrați din sud 1; socialisti 8; polonesi 2; antisemiți 10; cei fără partid 3. Au pierdut: uniunea liberală și liberalii democrați împreună 32 locuri; guelfii 3.

Scăderea repentină a valorii argintului în Anglia și statele americane a provocat o adevărată catastrofă în raporturile financiare ale multor state. Din Brusela se vestesce, că nu mai puțin decât cu 200 milioane franci sunt în diferență raporturile financiare ale Belgiei. Întrebat ministrul Wekerle despre influența, ce o poate avea această scădere, ministrul a răspuns, că scăderea valorii argintului fiind relațiunile noastre basate pe valoarea specială a florenului de hârtie, nu va avea nici o influență. Monarhia noastră a procurat de alt cum aur în valoare de 300 milioane, cu mult mai mult dar decât se stabilise în plan, er restul îl va procura în curând Programul despre regularea valutei s'a executat în toate punctele și executarea s'a dovedit corectă. Este neîntemeiată presupunerea, ce se lansază, că programul s'a dovedit defectuos.

Congregațiunea comitatului Sibiu.

Adunarea extraordinară comitatensă convocată pe ziua de 7 Iuliu n. (24 Iuliu v.) a. c. s'a ținut în conformitate cu programa anunțată.

La ordinea zilei au fost 13 obiecte, dintre cari cele mai de importanță erau unele privitoare la ameliorarea dotațiunei ampoliaților comitatensi.

Ședința s'a deschis la orele 10 a. m. prin vicecomitele Reissenberger și cu abateri dela ordinea zilei obicinuită ședința s'a început cu amintirea evenimentului, care de 4 zile a predominat situațiunea, cu condolența pentru răposatul episcop al bisericei evanghelico-lutherane, care era virilist în comitatul nostru.

Președintele vicecomite prin cuvinte adânc simțite anunță mórtea acestui membru al congregațiunei mai întâiu în limba ungară, apoi în cea germană. Urmăz apoi protonotariul Tobias, care tot acésta o anunță în limba română. Se ridică membrii în semn da pietate și despre acest act se ia notiță la protocol.

Urmăz ordinea zilei, obiectul prim ameliorarea salariilor:

În conformitate cu propunerea comitetului permanent se urcă salariile tuturor ampoliaților cu o sumă proporționată. Ca omeni practici conducătorii comitatului au făcut manipulațiune de tot practică, anume au luat din suma banilor de cuartir și au dat la salariu și toate acestea în valorea corónelor de aqi. În virtutea acestei propuneri dotațiunea ampoliaților comitatensi e următoarea:

vicecomite	2400 fl.
protonotariu	1620 „
preș. la sedria orfanală	1620 „
1 viconotariu	1300 „
2 viconotariu	1100 „
3 viconotariu	900 „
fiscalul	1400 „
2 asesori la sedria orfanală a 1300 fl.	2600 „
fisicul comitatens	900 „
casariul	1400 „
controlorul	1100 „
primul contabil	1400 „
subcomptabilul	1100 „
archivariul	1100 „
tutor la sedria orfanală	1100 „
1 practicant în centru	660 „
2 practicant în centru	560 „
3, 4 și 5 pract. a 360 fl.	1080 „
5 protopretori a 1300 fl	6500 „
5 pretori a 950 fl	4750 „
5 medici cerc. a 350 fl	1750 „
2 medici de vite a 450 fl.	900 „
1 conduc. de cancelarie	850 „
1 protocolist	850 „
3 cancelisti de clasa I în centru a 700 fl.	2100 „
8 cancelisti de clasa II în centru a 600 fl.	4800 „
6 diurnisti în centru a 360 fl.	2160 „
1 ingrigitor de casă	330 „
2 servitori la cai a 310 fl.	620 „
4 servitori de cancelarie în centru a 310 fl.	1240 „
5 servitori de cancelarie în cercuri a 230 fl	1150 „
2 haiduci în centru a 180 fl.	360 „
5 haiduci în cercuri a 120 fl.	600 „

Dintre celelalte puncte amintim alegerea diligéntului membru al congregațiunei, a domnului Ioan de Preda în comisiunea pentru cultivarea vitelor, contractul comunei Orlat cu silviculor R. Eckard pentru planul de exploatare al pădurilor comunale, care s'a primit condiționat, dacă silviculorul va obține concediu dela comunele, unde e aplicat, apoi concludul comunei Șura-mică privitoriu la darea de pământuri pe sêma bisericei ev. lut. și gr. cat. de acolo, care asemenea s'a înconșințat.

Ședința s'a încheiat la 11 ore a m.

Raportorul.

mănece largi, șubele sunt negre și lungi și cu șinor roșu și vînet. Muerile au la cămeși fodorii (crețe) lungi, cari se încep aproape dela cotul mîinii, opregeste țesut întreg, fără ciucuri, de coloare roșie, ăr la bētrāne sur închis și pe care unii îl numesc „scutece“, ărna pōrtă rochiu de lână, unele însă și ărna îmbracă tot opreg. Fetele au lătițariu de mărgele în zale cu inele înșirate și preste mijloc se înceing cu brăciere, ca în satele aflătoare spre apus dela Hațeg, de chică își atāră ciucuri lungi, lăsați în jos pe spate, pe cari îi numesc ciocofi.

Portul nemeșilor (nobililor) din Țara-Hațegului, se deosebesce de cel al iobagilor, precum am amintit în alt loc; el e în parte ungurizat, mai cu samă cel femeiesc și lipsit de cusături și chindisituri, cari fac podoba portului românesc.

Bărbații pōrtă opinci cu obele ca și fostii iobagi, dar le înfășură cu curele până sus, nu numai până la glesne, — au ismene mai scurte și largi și cusute în cheie, ciōreci cu șinor pe cusătură și în partea dinainte sus cu figuri, cămașă scurtă cu pumnași și guler unguresc, șerpar lat, laiβer de flanel ori de pănură vînetă, chiar și albă, șube negre, alții și albe, pe margini cu șinore vinete, roșii și albe, unii au și cojōce romānesci, pālērii cu gardini mari cāt sitele, dar au altă formă nu ca cele romānesci, în alte comune cu gardini mici și resfrānte în sus mai bine de un lat de palmă, unde apoi pōrtă pipa și tērgaș mai mērunt, precum lumini, sāpun etc., iērna au cāite (cāciule), mai ales negre.

Muerile au pe cap nāframă de tērg, altele au cārpe albe în patru cornuri, ca și nāframa, scurteică de tērg, cămașă din ciupag și pōle; ciupagul e cu măneci largi, cari sunt pe margini cu gāurele, la altele cu pumnași înguști de arniciu roșu și vînet, pōlele sunt cu cipcă cu gāurele și cu hurculăș, apoi rochiu, peptariu de pele scurt și tăiat la gură, laiβer de lână răpsit vînet și pe de-asupra șube, făcute ca și ale bărbaților; în piciorie au cisme negre, unele păpuți, la pōlele muniților pōrtă chiar opinci.

În comunele din valea Streiului: Maceur, Plopi, Bretea, Ruși, Ocoliș, Streiu, Bățalari, portul are asemănare cu portul nemeșilor. Femeile se îmbracă ca cele dela nemeși, cu singura deosebire că vara, afară de rochiu, pōrtă și cātrinte de pānză colorată și țesută de ele; cātrinta de dinainte e mai îngustă, ăr cea de dindērēpt e mai lată. Bărbații au pālērii în unele comune mai mārșore, în altele însă mici de tot, ca ale nemeșilor și cu gardinile resfrānte în sus și aproape lipsite de gāvălie; șerpariul e cam de-o palmă de lat, ăr cămeșile sunt scurte eșite de obicei de sub șerpar; ele au pumnași, ca și cămeșile unguresci și pe margini cu cipcă.

(Va urma.)

Bibliografie.

— „Biserica ortodoxă română“, revistă periodică ecleziastică. Anul al XVII-lea, Nr. 3., a apărut pe Iunie cu următorii

Cuprins:

Alegerea, investitura și instalarea I. P. S. Primat. — Documente inedite. — Invătătura bisericească. — O tradiție despre st. Nichita Romanul. — Lecțiune inaugurală la studiul istoriei bisericesci. — Etica evoluționistă și etica creștină. — Unirea plănuită în Roma a bisericeii orientale și occidentale. — Donațiuni. București Tipografia Cărilor Bisericesci 1893.

Publicare de licitațiune.

Din partea subscrisului curator al masei se face prin acesta cunoscut, că în urma concludusului luat de comitetul definitiv al creditorilor, la 19 Iunie 1893, **se vinde întreg depositul de marfă al masei concursuale alui Iosef Löbel** din Sibiiu pe calea ofertului și anume marfa pentru bărbați și femei pānzărie, albituri, haine gata, galanterie și alte mărfuri de diferite soiuri, dimpreună cu întreg mobiliariul prāvāliei cu prețul procurării de **6006 fl. 61 cr.** și cu prețul estimării de **2961 fl. 74 cr.** v. a. plus oferentului, însă cu reserva aprobării din partea comitetului definitiv respective și a instanței concursuale

Reflectanții au să-și înainteze **ofertele lor în scris și sigilate în cancelaria subscrisului curator al masei, strada Honterus Nr. 2 partere până în 14 Iuliu, 1893, 12 ore din Ți.**

Ofertele trebuie să fie provēdute cu un **vadiu de 600 fl. v. a.** în **bani gata**, sau în **hārtii de valōre notate la bursă, sau în hārtii de stat.**

În Țiua numită se vor desface ofertele prin comitetul definitiv, ăr rezultatul se va face cunoscut oferentilor până în **15 Iuliu 1893, 12 ore din Ți.**

Intreg prețul de cumpărare se va plăti curatorului masei la începutul primirei marfei.

Primirea marfei și deșertarea totală a prāvālii are se urmeză necondiționat din partea cumpărătorului sub urmarea de a-și perde vadiul până la 26 Iuliu 1893.

Predarea urmēză în total prin inmanuarea cheilor dela prāvālie din partea curatorului masei, în urma căreia înmanuări, massa concursuală numai ia asuprași nici o garanție despre obiectele, care se află în prāvālie.

Înainte de licitațiune, atât inventariul cāt și marfa din prāvālie se pōte lua în privire prin mijlocirea curatorului masei în orele oficiōse obiceiuite.

Sibiiu în 29 Iunie, 1893.

Advocatul

[97] 2—3

Dr. Nicolau Olariu,
curatorul masei.

Nr. 341/1893.

(96) 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea unui post de învățator la scōla elementară gr. or. din Sas-Sebeș, se escrie concurs cu termin de 30 de Țile dela prima publicare în „Telegraful rom.“

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: salariul anual de 350 fl. ăr după 5 ani de serviciu la acesta scōlă 400 fl.

Învătătorii ales este dator a ținē Dumineca și serbētōrea strană în biserică.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și înainta cererile, instruite conform normelor din vigōre subsemnatului oficiu protopresbiteral până la termenul susindicat, și a se presenta în o Duminecă sau sārbatōrea în biserică

spre a și arēta desteritatea în cāntări și tipic.

Cunoscētōrii de musică vor fi preferiți.

Sebeș, 15 Iunie 1-93.

În contelegere cu comitetul parochial.

Oficiul protopresbiteral:

Ioan Tipeiu,
protopresb.

Nr. 223/1893 prot.

[98] 2—3

CONCURS.

Spre ocuparea parochiei Jibert devenită vocantă, în protopopiatul Cohalmului, pe basa venerabilei ordinățiuni consistoriale ddtō 23 Februaru a. c. Nr. 1180. B. se escrie concurs cu termin de 30 de Țile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post computeate în bani dau suma de 375 fl.

Despre starea acestei parochii concurenți și pot lua informațiune dela oficiul parochial și protopresbiteral.

Concurenții au a-și asterne cererile instruite conform normelor din vigōre în termenul deschis subsemnatului oficiu protopopesc.

În contelegere cu comitetul parochial concernent.

Cohalm, în 27 Aprile, 1893

Oficiul protopopesc gr. or. al Cohalmului:

Nicolau D. Mircea,
protopresb.

Nr. 574/1893.

[99] 1—2

Anunț.

Zidirea scōlei gr. ort. din Bucerdea vinōsă, protopresbiteratul Albei-Iulia, se dă în întreprindere pe calea licitațiunei publice, care se va ținē la fața locului **Mercuri la 7/19 Iuliu a. c. 2 ore p. m.** în cancelaria oficiului parochial gr. ort. pre lângă suma preliminară de **1330 fl. 12 cr.**, dând comuna bisericească pētră, var, cărămidă și nāsip.

Dela întreprindētōri se recere, ca înainte de începerea licitațiunei să depună un vadiu de 10% în bani gata sau hārtii de valōre.

Planul de zidire, preliminarul de spese și condițiile de licitare se pot vedea la oficiul protopresbiteral.

Comitetul parochial și rezervă dreptul a da în întreprindere lucrul acelui măestru, care oferă mai multă garanță chiar și dacă nu e minusofe rente. — La colaudare edificiul va trebui să corespondă întru tōte planului aprobat de V. Consistoriu la 27 Iunie Nr. 4297. Informațiuni mai de aproape se pot lua dela oficiul protopresbiteral și cel parochial. Sē observă, că fundamentul e făcut în anul 1890, asemenea este zidit celariul cu boltitură cu tot și întreprindătōriul are să continue numai cu zidirea.

Alba-Iulia, 20 Iunie 1893.

La însărcinarea comitetului parochial:

Nicolau Ivan,
adm. prot.

Nr. 573/1893

[100] 1—2

Anunț.

Zidirea scōlei gr. ortodoxe din Tibru protopresbiteratul Albei-Iulia se dă în

întreprindere pe calea licitațiunei publice, care se va ținē la fața locului **Joi la 8/20 Iuliu a. c. 10 ore a. m.** în cancelaria oficiului parochial gr. ort. pe lângă suma preliminară de **2329 fl.** dând comuna bisericească, pētră, var, cărămidă și nāsip.

Dela întreprindētōri se recere, ca înainte de începerea licitațiunei să depună un vadiu de 10% în bani gata sau hārtii de valōre.

Planul de zidire, preliminarul de spese și condițiile de licitare se pot vedē la oficiul protopresbiteral.

Comitetul parochial și rezervă dreptul a da în întreprindere lucrul acelui măestru, care oferă mai multă garanță chiar și dacă nu e minusofe rente.

La colaudare edificiul va trebui să corespondă întru tōte planului aprobat de V. Consistoriu la 15 Maiu Nr. 2874. Informațiuni mai deapropē se pot lua dela oficiul protopresbiteral și cel parochial.

Alba Iulia, 19 Iunie 1893

La însărcinarea comitetului parochial:

Nicolau Ivan,
adm. protop.

Concursmassa-Verkauf.

Die zur Concursmassa der hiesigen Firma „Anton Drexler's Wittwe“ inventierten Möbel, Hauseinrichtungsstücke, Decorationsgegenstände, Posamente etc. etc., werden am **19. Juli d. J. Früh 9 Uhr** und den darauf folgenden Tagen in öffentlichen Versteigerung, eventuell auch unter dem Schätzungswärthe, an den Meistbietenden gegen sogleiche Baarzahlung abgegeben.

Der Ersteher hat nach erfolgter Zuschlagung des erstandenen Stückes und Erlag des Meistbotes das erstandene Gut sofort zu übernehmen und für dessen Wegschaffung zu sorgen, da die Concursmassa nach Uebergabe desselben an den Ersteher keine Gewähr leistet, und nachträgliche Reclamationen überhaupt nicht mehr berücksichtigt werden können.

Die Licitation findet im Magazine der Firma, Heltauergasse Nr. 7 statt, und gelangen die einzelnen Gegenstände in der inventierten Reihenfolge zur Versteigerung.

Der Massaverwalter:

[101] 1—3

Dr. Oskar Kabdebó,
advocat.

Die Seiden-Fabrik G. Henneberg (k. u. k. Hof.), Zürich

sendet direct an Private: schwarze, weisse und farbige Seidenstoffe von **45 kr.** bis fl. 11.65 p. Meter — glatt, gestreift, karrirt, gemustert, Damaste etc. (ca. 240 vers. h. Qual. und 2000 versch. Farben, Dessins etc.) **porto- und zollfrei.** Muster umgehend. Briefe kosten 10 kr. und Postkarten 5 kr. Porto nach der Schweiz.

[6] 10

Ganz seid. bedruckte Foulards 85 kr.

bis fl. 3.65 p. Met. — (ca. 450 versch. Disposit.) — sowie schwarze, weisse und farbige Seidenstoffe von 45 kr. bis fl. 11.65 p. Meter — glatt, gestreift, karrirt, gemustert, Damaste etc. (ca. 240 versch. Qual. und 2000 versch. Farben, Dessins etc.), porto- und zollfrei. Muster umgehend. Briefe kosten 10 kr. und Postkarten 5 kr. Porto nach der Schweiz. [15] 8—16

Seiden-Fabrik G. Henneberg (k. u. k. Hof.) Zürich.

Sosirea si plecarea trenurilor dela Sibiiu.

I. Trenurile sosesc la Sibiiu.

Dela Copșa (Budapesta, Predeal):

La 4 ore 16 minute, diminēta, tren de persōne.

La 1 oră 26 minute, Țiua, tren de persōne.

La 9 ore 23 minute, sara, tren micst.

Dela Făgăraș:

La 7 ore 28 minute, diminēta, tren micst.

La 8 ore 30 minute, sara, tren micst.

II. Trenurile plēcă dela Sibiiu.

La Copșa (Budapesta, Predeal):

La 7 ore 44 minute, diminēta, tren micst.

La 4 ore 49 minute, Țiua, tren de persōne.

La 10 ore 17 minute, sara, tren de persōne.

La Făgăraș:

La 4 ore 36 minute, diminēta, tren micst.

La 1 oră 40 minute, Țiua, tren micst.